

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 10C/20/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414202031
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gindlová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2016:6414202031.4

Rozhodnutie

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Gindlovou, v právnej veci navrhovateľky Zlatica Psoťková, nar. 06.02.1952, trvale bytom Orovnica 210, Orovnica, štátny občan SR, zast. advokátskou kanceláriou JUDr. Petrom Rybárom, s.r.o., Kuzmányho 29, Košice, proti odporcovi Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 35807598, o návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 964,09 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke sumu vo výške 755,58 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50% ročne zo sumy 755,58€ od 13.3.2014 do zaplataenia a nahradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 176,62€, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd návrh navrhovateľky vo zvyšnej časti z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.02.2014 domáhala, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť jej sumu vo výške 964,09 € spolu s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že dňa 02.03.2008 došlo k uzavretiu zmluvy o úvere č. 3803006047, na základe ktorej poskytol odporca navrhovateľke finančné prostriedky vo výške 1.626,50€, ktorú sumu použila na súkromné účely. V návrhu navrhovateľka poukázala na to, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá sa mala spravovať ustanovenia zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách platného v čase uzavretia zmluvy, pričom v zmysle § 4 ods. 2 tohto zákona mala zmluva obligatórne obsahovať aj celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru, termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov. V prípade, že zmluva tieto náležitosti neobsahuje sa v zmysle § 4 ods. 3 predmetného zákona považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka odporcovi uhradila úver spolu s príslušnou odplatom, poukázala na to, že odporca mal nárok len na vrátenie poskytnutej istiny vo výške 1626,50 €. Keďže navrhovateľka zaplatila odporcovi na jeho účet celkom sumu 2590,59 €, tzn. O 964,09 € viac, v rozsahu tejto sumy vzniklo na strane odporcu bezdôvodné obohatenie. Odporca navrhovateľke aj napriek výzve dlžnú sumu nevrátil, preto sa navrhovateľka obrátila so svojim návrhom na súd a žiadala priznať aj úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po márnom uplynutí lehoty na plnenie, t.j. od 19.02.2014.

Odporca s návrhom navrhovateľa nesúhlasil a žiadal ho zamietnuť v celom rozsahu. Vo vyjadrení k návrhu poukázal na to, že žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia je v tomto prípade neopodstatnená a predčasná, pretože odporca sa voči navrhovateľovi bezdôvodne neobohatil. Odporca v ďalšom vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľa v zmysle ustanovenia § 101 a 107 Občianskeho zákonníka, keďže je objektívne zrejmé, že navrhovateľ si mohol a mal predmetný nárok uplatniť touto cestou podstatne skôr ako až po uplynutí takmer šiestich rokoch. Pokiaľ ide o okamih omeškania, odporca poukázal na to, že predmetná výzva na plnenie nebola doručená odporcovi, ale

spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., teda inému subjektu. V závere svojho vyjadrenia odporca poukázal na vyjadrenie Generálnej advokátky Verica Trstenjak pri rozhodovaní Súdneho dvora EÚ (C-453/10), ktorá za najdôležitejšiu časť pri skúmaní podmienok úverovej zmluvy uviedla dôraz na zodpovednosť spotrebiteľa, ktorý si má pred uzavretím zmluvy zvážiť jej obsah a nespoliehať sa len na ochrannú ruku štátu. Žaloba navrhovateľky je podľa neho nejasná, neurčitá, preto ju žiadal v celom rozsahu zamietnuť.

Tunajší súd vo veci rozhodol rozsudkom č .k. 10C 20/2014-63 zo dňa 18.06.2014, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/1106/2014-93 zo dňa 4.7.2015 zrušený a vec bola prvostupňovému súdu vrátená na ďalšie konanie.

Súd vo veci doplnil dokazovanie v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu, a to oboznámením upresneného návrhu navrhovateľky, vypočítaním navrhovateľky, oboznámením

- 3 -

originálu zmluvy o úvere, výzvou na vrátenie plnenia prijatého bez právneho dôvodu, splátkovým kalendárom zmluvy, výpisom z účtu navrhovateľky, ako i ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Navrhovateľka uzavrela s odporcom dňa 02.03.2008 úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol odporca navrhovateľke sumu vo výške 49 000,-Sk na nákup tovaru zn. Biopton od firmy Zepter s tým, že navrhovateľka sa zaviazala túto sumu odporcovi zaplatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 1 626,-Sk pri výške RPMN za úver 25,90 s dátumom prvej splátky dňa 2.5.2008 s úhradou realizovanou vždy k 20 dňu v mesiaci. Podľa priloženého zoznamu splátok navrhovateľka splácala úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 53,97 € (predtým 1626,-Sk) od 2.5.2008 do 20.04.2012, pričom celkom na úver poukázala sumu vo výške 2590,59 €.

Navrhovateľka v konaní pred súdom uviedla, že si brala úver u odporcu zo zdravotných dôvodov, nakoľko si zakupovala zdravotnú pomôcku - biolampu. Priamo u nej v domácnosti ju navštívila obchodná zástupkyňa, ktorá jej tento prístroj ukázala s tým, že jej povedali, že Home Credit jej môže financovať tento úver. Ona s tým súhlasila, preto jej obchodná zástupkyňa dala predmetnú úverovú zmluvu podpísať a doniesla jej prístroj. Následne úver splácala tak ako jej bolo povedané. O tom, že sa odporca na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedela z internetu, povedal jej to syn niekedy v novembri - decembri 2013. Asi vo februári 2014 preto navštívila právneho zástupcu, aby podali žalobu.

Podľa § 2 písm. a) a b) zák. č. 258/2001 Z.z. o o spotrebiteľských úveroch v znení rozhodnom pre posúdenie veci, na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení rozhodnom pre posúdenie veci, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2

- 4 -

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení rozhodnom pre posúdenie vecí, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je čiastočne dôvodný čo do výšky sumy 755,58€ a vo zvyšnej časti jej návrh zamietol z dôvodu premlčania jej práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Prejudiciálne sa súd zaoberal právnym základom nároku navrhovateľky a posúdením charakteru právneho vzťahu z ktorého malo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia. Súd sa stotožnil s názorom navrhovateľky, že dňa 02.03.2008 uzatvorila s odporcom spotrebiteľskú zmluvu, a to konkrétne zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy. Zo znenia § 2 písm. a) citovaného zákona vyplýva, že spotrebiteľským úverom pre účely tohto zákona je aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky ako tomu bolo aj v tomto prípade, keď odporca poskytol navrhovateľke peňažné prostriedky na nákup spotrebného tovaru (biolampy) označeného v zmluve. Navrhovateľka vystupovala v danom zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorej bol ponúknutý a poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a odporca vystupoval ako právnická osoba, ktorá ponúka a poskytuje spotrebiteľské úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Preto súd v ďalšom pristúpil k prieskumu danej zmluvy v zmysle zák. č. 258/2001 Z.z. v znení rozhodnom pre posúdenie vecí a zistil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi účastníkmi konania neobsahovala údaj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru a priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov. Ďalej zmluva neobsahovala údaj o konečnej splatnosti úveru, pričom uvedenie počtu splátok, ktorými má byť úver zaplatený nepostačuje ako smerodajný údaj o konečnej splatnosti úveru. A nakoniec zmluva neobsahovala ani uvedenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Všetky uvedené údaje sú pritom údajmi, ktoré sú v zmysle predmetného zákona obligatónnymi náležitosťami tejto zmluvy a ich absenciu zákon sankcionuje tým, že predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v zákone o spotrebiteľských úveroch pritom je, aby mal spotrebiteľ v čase podpisu spotrebiteľskej zmluvy všetky potrebné informácie k posúdeniu výhodnosti poskytovaného úveru na porovnanie jeho základných parametrov s inými úvermi poskytovanými na finančnom trhu v rovnakom období. Z uvedeného dôvodu je správne tvrdenie navrhovateľky, že odporca nadobudol rozdiel medzi sumou, ktorú navrhovateľka za poskytnutý úver zaplatila (2590,59 €) a sumou, ktorá jej bola z tohto titulu poskytnutá (1626,34€), bez právneho dôvodu.

Vzhľadom k tomu, že odporca v konaní vzniesol námietku premlčania, súd sa v ďalšom zaoberal dôvodnosťou tejto námietky a dospel k záveru, že je dôvodná. Súd daný zmluvný vzťah považuje za občianskoprávny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, preto je naň potrebné aplikovať ustanovenia špeciálneho predpisu (zákona o spotrebiteľských úveroch)

- 5 -

a pokiaľ ide o inštitúty súkromného práva, ktoré nie sú v danom špeciálnom predpise upravené, na tieto je potrebné aplikovať ustanovenia všeobecného predpisu, ktorým je Občiansky zákonník. Tak je tomu i v prípade posudzovania vznesenej námietky premlčania nároku vzniknutého z titulu bezdôvodného obohatenia.

Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v zmysle § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe, ktorá plynie odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. Objektívna premlčacia doba je trojročná a v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia je desaťročná a začína plynúť odo dňa, keď k bezdôvodnému

obohateniu došlo. Subjektívna premlčacia doba sa musí zmestiť do objektívnej premlčacej doby a nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor. V danom prípade navrhovateľka uviedla, že sa o bezdôvodnom obohatení odporcu dozvedela v novembri - decembri 2013. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, súd sa zaoberal tým, kedy malo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia, a za tento okamih považuje moment kedy navrhovateľka reálne poukázala splátky na účet odporcu. Z výpisu z účtu navrhovateľky súd zistil, že táto poukazovala na úver splátky v období od 16.05.2008 - 20.03.2012, pričom návrh na súd podala dňa 24.02.2014, teda splátky poukázané na účet odporcu od 16.05.2008 do 22.02.2011 boli na účet odporcu poukázané po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby. Vzhľadom k uvedenému súd vyhovel návrhu navrhovateľky len pokiaľ ide o splátky poukázané na účet odporcu v objektívnej trojročnej premlčacej lehote, t.j. od 07.03.2011 - 20.03.2012 v celkovej výške 755,58€ (14 x 53,97) a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol z dôvodu premlčania jej práva. Súd sa nestotožnil s názorom zástupcu navrhovateľky, že v danom prípade by mala byť aplikovaná 10 ročná premlčacia doba na plnenie práva z bezdôvodného obohatenia, keďže v konaní nezistil žiadne okolnosti svedčiace o tom, že sa mal odporca svojím konaním úmyselne na úkor navrhovateľky obohatiť. Základným predpokladom pre aplikáciu tejto objektívnej premlčacej doby je existencia úmyselného konania na strane odporcu, ktoré, podľa názoru súdu, v danom prípade nebolo nijakým spôsobom preukázané. Uvedené konanie odporcu nemožno dovodiť len z toho dôvodu, že v čase uzatvárania zmlúv neuvádzal do zmlúv úplné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré zmluva obligatórne mala obsahovať, pretože takéto konanie odporcu by bolo iracionálne, keďže by musel súčasne vedieť, že zákon neuvádzanie týchto skutočností sankcionuje tým, že úvery sa budú považovať za bezúročné a bez poplatkov a rozdiely bude musieť spotrebiteľom v prípade ich uplatnenia vrátiť.

Súd priznal navrhovateľke aj právo na úrok z omeškania účtovaný v zákonnej výške v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka vo výške 8,50 % ročne odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu súdu odporcovi. Pokiaľ navrhovateľka požadovala úrok z omeškania odo dňa 20.02.2014, teda od doručenia výzvy na dobrovoľné splnenie povinnosti, súd poukazuje na tú skutočnosť, že táto výzva nebola doručená do sféry dispozície odporcu, nakoľko v záhlaví tejto výzvy je uvedená spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. a nie spoločnosť odporcu.

- 6 -

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 3 O.s.p., tak, že priznal úspešnej navrhovateľke náhradu trov konania v pomernej výške jej úspechu v konaní vzhľadom k tomu, že mala v konaní väčší úspech, a to za 5 úkonov právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, návrh na začatie konania zo dňa 19.02.2014, účasť na pojednávaní dňa 7.5.2014 - 1 úkonu, odvolanie voči rozsudku OS ZH zo dňa 24.07.2014, účasť na pojednávaní dňa 05.04.2016) účtovaných v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb pri výške jedného úkonu 51,45 € a k tomu prislúchajúci režijný paušál 4 x 8,04€ za rok 2014 a 1 x 8,58 € za rok 2016 + 20 % DPH, t.j. celková suma náhrady trov právneho zastúpenia predstavuje 311,28 €, pričom uvedenú sumu trov právneho zastúpenia krátil na čistý úspech navrhovateľky v spore 56,74 % (úspech navrhovateľky 78,37 - úspech odporcu 21,63 = 56,74 %), t.j. celkom trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 176,62€. Súd nepriznal právnenému zástupcovi navrhovateľky náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby - vyjadrenie k vyjadreniu odporcu zo dňa 16.06.2014, nakoľko tento úkon vykonal právny zástupca svojoľne bez samostatnej výzvy súdu, pričom právny názor prezentovaný vo vyjadrení mohol prezentovať na nariadenom termíne pojednávania; súd ďalej nepriznal právnenému zástupcovi navrhovateľa náhradu za vyjadrenie k výzve súdu zo dňa 26.10.2015, nakoľko v tomto vyjadrení právny zástupca navrhovateľky len odstraňoval v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu neurčitost' právneho titulu z ktorého žiadali vydať bezdôvodné obohatenie. Súd nepriznal právnenému zástupcovi navrhovateľky trovy konania za náhradu za stratu času za účasť na pojednávaní a ani účtovanú náhradu za cestu na pojednávanie z Košíc do Žiaru nad Hronom, nakoľko tieto náklady súd nepovažuje za účelne a hospodárne vynaložené na bránenie práv navrhovateľky. Súd neupiera navrhovateľke právo na súdnu ochranu, je mu zrejmé, že bežný spotrebiteľ potrebuje aktívnu právnu podporu pri bránení svojich práv na súde, avšak poukazuje na to, že je mu súčasne z jeho úradnej činnosti známe, že v obvode

tunajšieho súdu pôsobí niekoľko združení na ochranu práv spotrebiteľov a taktiež pôsobia právnické kancelárie, ktoré sa zaoberajú ochranou práv spotrebiteľov, preto sa súdu javí neúčelné a súčasne nevhodné, aby spotrebiteľ splnomocňoval na ochranu svojich záujmov advokátsku kanceláriu, ktorej sídlo je vzdialené z obvodu tunajšieho súdu cca 200km (ako uvádza právny zástupca navrhovateľa v časovom meradle 200 min. cesta Košice - Žiar nad Hronom). Takto účtované trovy konania spôsobené prepravou právneho zástupcu z takejto vzdialenosti sa potom súdu javia nevhodné, a preto ich nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo cestou Okresného súdu Žiar nad Hronom na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozsudku smeruje, kto ho robí, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozsudok, v čom je rozsudok alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa. (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

- 7 -

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., ak
 - sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
 - účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
 - v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
 - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
 - rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
 - súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie.